

کردیشکری و معنویت

اصول و مبانی

تألیف:

محمد حسین ایمانی خوشنخو

استاد دانشگاه علم و فرهنگ

مهدیه شهرابی فراهانی

مدرس دانشگاه علم و فرهنگ

انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ

۱۳۹۹

سرشناسه:	ایمانی خوشخو، محمدحسین، ۱۳۳۹-
عنوان و نام پدیدآور:	گردشگری و معنویت: اصول و مبانی / تألیف محمدحسین ایمانی خوشخو، مهدیه شهبازی فراهانی.
مشخصات نشر:	تهران: انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری:	۵۲۸ ص. - (انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ؛ ۲۵)
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۰۰-۳-۸
موضوع:	۱. معنویت در گردشگری ۲. گردشگری -- مقاله ها و خطابه‌ها. شناسه افزوده: الف. شهبازی فراهانی، مهدیه، ۱۳۶۵ - -- نویسنده همکار ب. انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ ج. عنوان رده بندی دیویی: ۳۰۶/۴۸ رده بندی کنگره: ۹۴ الف/ 156، G شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۲۵۲۰۲

گردشگری و معنویت: اصول و مبانی

مولف: دکتر محمدحسین ایمانی خوشخو، دکتر مهدیه شهبازی فراهانی

ناشر: انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ

نظارت بر فرایند چاپ و نشر: احمد رضا احمدی میرقائد

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۰۰-۳-۸

انتشارات دانشگاه علم و فرهنگ؛ ۲۵

"مسئولیت صحت مطالب کتاب با نویسنده/ مترجم است"

"این اثر مشمول قانون حمایت مولفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، چنانچه فردی تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مولف (ناشر) نشر و پخش یا عرضه نماید، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت."

نشانی: تهران - بلوار اشرفی اصفهانی - روبروی تیرازه - دانشگاه علم و فرهنگ - طبقه اول،

انتشارات دانشگاه

تلفن: ۴۴۲۳۸۱۷۱-۵ نمابر: ۴۴۲۱۴۷۲۵

کدپستی ۱۴۶۱۹۶۸۱۵۱

مقدمه

سفر، به عنوان یکی از مهمترین جریان های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و اقتصادی جهان، از دریچه های گوناگون مورد مطالعه قرار گرفته است. پس از جنگ جهانی دوم و شکل گیری صنعت گردشگری، با ورود علم گردشگری به مطالعات دانشگاهی، بر اهمیت این موضوع افزوده شد. در سال های دور به دلیل دشواری رفت و آمد، سفر به شکل امروزی صورت نمی پذیرفت و به ندرت، در شرایط خاص و سفرهای زیارتی مرسوم بوده است. با توسعه حمل و نقل و صنعتی شدن جوامع، سفر به فعالیت های اصلی زندگی تبدیل شد. با گسترش سفر در قالب صنعت گردشگری و کسب درآمدهای اقتصادی بالا از این صنعت خدماتی، علم گردشگری قوت یافت و سمت و سوی تحقیقات پژوهشگران تغییر پیدا نمود. مطالعات توسعه، برنامه ریزی، مدیریت، بازاریابی، اقتصاد، جامعه شناسی و روانشناسی و ... از جمله رویکردهای نظری به شمار می روند که در ادبیات گردشگری بدان پرداخته شد.

مفهوم «گردشگری و معنویت» از جمله موضوعات جدیدی است که در سال ۱۳۹۴ با برگزاری اولین کنفرانس بین المللی گردشگری و معنویت از سوی دانشگاه علم و فرهنگ ارائه گردید. در این رویکرد، معنویت نه به عنوان گونه گردشگری مذهبی و یا معنوی، بلکه فلسفه و ماهیت اصلی سفر می باشد. انسان با محوریت ابعاد مادی و غیر مادی، از بعد روحانی تشکیل شده که به عنوان اصلی ترین شاخصه وجود انسانی در آفرینش تعبیر می گردد. از این رو توجه به بعد غیر مادی، تحقق اهداف خلقت بشری است که با توجه به مطالعه مفهوم معنویت در گردشگری می توان بدان دست یافت.

بی شک صنعت پردرآمد گردشگری بدون توجه به ماهیت اصلی و بستری که در آن شکل گرفته است، نمی تواند مسیر رو به رشدی را به صورت پیوسته طی نماید. از این رو شناخت دقیق و مطالعه مفاهیم بنیادین این علم، می توان تمامی جوامع را به توسعه و پیشرفت هر چه بهتر این مقوله ارزشمند یاری نماید. گردشگری و معنویت از جمله رویکردهای جدید در علم گردشگری است که می تواند در این مقوله مهم واقع گردد و با شناخت هر چه ماهیت فلسفی و بنیادین سفر و انسان در ظرف گردشگری، مسیر روشن تر و مناسب تری را پیش روی حرکت آن قرار دهد.

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
فصل اول: مفهوم معنویت	۱۵
مقدمه	۱۶
دگراندیشی مفهوم معنویت	۱۶
سیر تعاریف معنویت	۲۳
معنویت و فلسفه	۲۳
معنویت و دین	۳۸
معنویت و هنر	۴۶
معنویت، هنر دینی و هنر سنتی از دیدگاه پروفیسور نصر	۷۶
جریان های معنویت	۹۲
مروری بر الگوهای معنویت	۹۷
الگوی معنویت	۱۰۷
جمع بندی	۱۱۳
فصل دوم: مبانی فلسفی و شناختی گردشگر	۱۱۵
مقدمه	۱۱۶
معنی واژه انسان	۱۱۶
چیستی انسان	۱۱۸
ماهیت انسان	۱۲۲
منشأ حیات	۱۲۲
پارادایم های علوم انسانی با محوریت ماهیت انسان	۱۲۶
پارادایم اثباتی و ماهیت انسان	۱۲۷
پارادایم تفسیری و ماهیت انسان	۱۲۹
پارادایم انتقادی و ماهیت انسان	۱۳۰
رویکردهای انسان شناسی	۱۳۳
ماهیت انسان و ساحت های دوگانه	۱۳۷
الف) ماهیت انسان از دیدگاه ادیان توحیدی	۱۴۰

ب) ماهیت انسان از دیدگاه فلسفه.....	۱۴۷
ماهیت انسان از دیدگاه عرفان.....	۱۶۴
ماهیت انسان از دیدگاه روانشناسی.....	۱۶۷
رویکردهای تطبیقی و تلفیقی به انسان.....	۱۹۳
جمع بندی مبانی انسان شناسانه.....	۱۹۶
فصل سوم: مبانی فلسفی گردشگری.....	۱۹۹
مقدمه.....	۲۰۰
بخش اول - فلسفه سفر از دیدگاه متون ادبی و اسلامی.....	۲۰۰
سفر در متون ادبی.....	۲۰۴
سفر در متون ادبیات اسلامی.....	۲۰۹
سفرنامه ها.....	۲۱۴
فلسفه سفر از دیدگاه متون دینی و عرفانی.....	۲۲۱
بخش دوم - مطالعات گردشگری.....	۲۲۵
مفاهیم گردشگری.....	۲۲۷
مفهوم گردشگری از آغاز تا کنون.....	۲۳۶
رویکرد فلسفی به گردشگری.....	۲۳۸
فلسفه سفر در دنیای مدرن.....	۲۳۸
اهمیت سفر از بعد درونی.....	۲۵۲
اهمیت سفر از بعد بیرونی (محیطی).....	۲۵۸
رویکردهای جدید در مطالعات گردشگری.....	۲۵۹
جمع بندی.....	۲۶۲
فصل چهارم: اصول و مبانی گردشگری و معنویت.....	۲۶۳
مقدمه.....	۲۶۴
مبانی معرفت شناسانه (شناخت).....	۲۶۵
شناخت از منظر فلسفه.....	۲۶۶
شناخت از منظر عرفان.....	۲۷۲
شناخت از منظر روانشناسی.....	۲۷۶
ادراک.....	۲۷۷

۲۷۹.....	فرآیند ادراک.....
۲۸۴.....	ابزار شناخت (ادراک).....
۲۹۱.....	مفهوم گردشگری و معنویت.....
۳۰۰.....	مبانی فلسفی رویکرد معنوی به گردشگری.....
۳۱۱.....	معنویت خواهی گردشگر.....
۳۱۱.....	معنا.....
۳۱۵.....	گردشگر در جستجوی معنای زندگی.....
۳۳۰.....	گردشگر در جستجوی معناگرایی (معناگرایی گردشگر).....
۳۳۵.....	گردشگری، معنویت و تحقق حیات انسانی.....
۳۴۰.....	توانایی‌های متعالی گردشگر.....
۳۴۹.....	تئوری‌های فلسفی گردشگری و معنویت.....
۳۴۹.....	تئوری‌های دینی.....
۳۸۱.....	پیش درآمدی بر «گردشگری و معنویت».....
۳۸۵.....	شکل ۴-۱۹ سیر مطالعات معنویت در گردشگری.....
۳۸۶.....	شکل ۴-۲۰ معنویت در گردشگری مذهبی.....
۳۸۷.....	شکل ۴-۲۱ معنویت در گونه‌های گردشگری.....
۳۸۸.....	الگوی گردشگری و معنویت.....
۳۹۳.....	جمع بندی.....
۳۹۴.....	فصل پنجم: ادراک معنوی گردشگر از سفر
۳۹۵.....	مقدمه.....
۳۹۵.....	بخش اول - الگوی شناختی (ادراک).....
۳۹۵.....	رویکردهای ادراکی.....
۴۰۲.....	الگوهای ادراک.....
۴۰۹.....	الگوی شناختی از سفر.....
۴۱۱.....	بخش دوم - مفهوم «ادراک معنوی گردشگر از سفر».....
۴۱۲.....	بررسی مفهوم «ادراک معنوی» در مطالعات پیشین.....
۴۱۸.....	شکل گیری مفهوم ادراک معنوی گردشگر از سفر.....
۴۳۰.....	مولفه‌های ادراک معنوی گردشگر از سفر.....
۴۴۴.....	الگوی ادراک معنوی گردشگر فرهنگی از سفر.....

۴۵۰.....	اجزای الگوی ادراک معنوی گردشگر فرهنگی از سفر
۴۵۷.....	جمع بندی
۴۵۸.....	پیشنهادهات
۴۶۰.....	منابع
۴۷۵.....	منابع خارجی